

Posudek oponenta práce na magisterskou diplomovou práci

Bc. Anna Pavlíková:

**Komentovaný překlad spisu *Liber de coronatione Karoli IV. imperatoris*
Jana Porty z Annonay**

Magisterská práce předkládá kvalitní komentovaný překlad středolatinského textu – popisu římské korunovace Karla IV v roce 1355, cesty k ní i Karlův návrat do Čech. Text dosud nebyl do češtiny přeložen. Anna Pavlíková z něj přeložila 31 vybraných kapitol, vynechané části na daných místech stručně shrnula. Překlad je poctivý a nebývale zdařilý, autorka má skutečné překladatelské nadání a ovládá všechny metody funkčního překládání.

V úvodních kapitolách studentka nejprve popisuje historické pozadí Karlovy cesty do Říma, poté charakterizuje autora, latinský text a obhajuje vlastní překladatelský postup.

V poznámkách k překladu pak stručně komentuje zmíněná místa, osoby a další reálie. Tyto části jsou rovněž zpracovány pečlivě. Autorka má navíc formulační dar – píše velmi obratně, čtivě a zároveň přesně a výstižně.

Přesto se domnívám, že bylo možné představit celou problematiku hlouběji. Představený pramen je velmi zajímavý, čtenáři však chybí jakékoli srovnání: jaké další prameny existují k dané historické události a jak si tento konkrétní pramen mezi nimi stojí? Jan vypadají obdobné prameny o podobných událostech – dochoval se podobný zdroj k nějaké jiné korunovaci? Pokud ano, v čem jsou si tyto prameny podobné a v čem se tento konkrétní liší? Samotný text podává cenné informace o mnoha místech – ty by bylo také vhodné představit ve větším detailu. Stejně se to má s tématy jako účta k ostatkům svatých, rituály, politické boje ve středověké Itálii, dějiny všedního dne atd. Vše je v práci pouze naznačeno, nic není pojednáno do detailu. Mnohé z těchto témat se těší v bádání posledních let velké pozornosti: např. k tématu rituálů a obrazu panovnické moci existuje velmi bohatá literatura. Co se týče pojednání Karlovy cesty, autorka se mohla inspirovat monografií Františka Šmahela o Karlově cestě do Francie – tam se právě daří zasadit konkrétní událost do širších kulturně-historických souvislostí.

Řada popsanych událostí by potřebovala vysvětlení. Nebylo mi například jasné, jak přesně probíhalo pasování na rytíře – Karel zřejmě během korunovace pasoval mnoho lidí, ale

byli tito zájemci předem nějak prověřováni? Co přesně pro ně toto pasování znamenalo? Nebo: bylo obvyklé přísahat „nad textem evangelia“ (s. 39)? Kterého evangelia? Nebo se myslí všechna evangelia, jak to vypadá na s. 40? Dalších případů, kde by čtenář velmi ocenil vysvětlující komentář je v textu skutečně celá řada.

Zajímavé je rovněž dochování textu – v jediném rukopise české provenience. Je možné, že text byl pro toto prostředí nějak upraven? Rukopis by v každém případě mohl být blíže popsán a autorka mohla zmínit, že jeho digitalizovaná kopie je přístupná v databázi Manuscriptorium.

Také stylistická charakteristika textu je příliš stručná. Dozvídáme se, že autor používá metafory i přirovnání – takové představení stylistických prostředků je skutečně nedostatečné. Dále autorka píše, že jeho styl je dosti jasný a spíše popisný a neosobní. Pro celkové posouzení stylu by však bylo vhodné alespoň základní srovnání s podobnými prameny – odhaduji, že popisný neosobní styl je v nich obvyklý, tím více pak vystoupí emočně laděná pasáž na s. 40: „Bohužel se však příliš brzy *na konci jeho radosti objevil smutek a jeho smích se smísil s bolestí*. Jak se totiž ještě ukáže, zklamal se v naději na dlouho žádaný útěšný pokoj.“ Zde také chybí bližší vysvětlení celého kontextu. Ocenila bych rovněž detailnější posouzení autorova výběru citovaných pasáží.

Navzdory výše zmíněným výtkám je práce Anny Pavlíkové plnohodnotným a cenným příspěvkem k bádání o středověkém písemnictví. Práci doporučuji k obhajobě a vážám mezi hodnocením **výborně a velmi dobře**.

Doc. Lucie Doležalová, Ph.D
oponent práce